

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 765/2022
06.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Косте Јолића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Нинослава Комлушког, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 34/18 од 03.08.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1006/21 од 23.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.09.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Косте Јолића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Нинослава Комлушког, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 34/18 од 03.08.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1006/21 од 23.02.2022. године у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости **ОДБАЦУЈУ**, као недозвољени.

Образложење

Првим ставом изреке пресуде Вишег суда у Зрењанину ЗК. 34/18 од 03.08.2021. године, између осталих окривљени ББ и АА оглашени су кривим да су као саизвршиоци извршили кривично дело примање мита из члана 367. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и осуђени на казне затвора у трајању од по 1 године, које ће се извршити у просторијама у којима окривљени станују уз примену мере електронског надзора, а у изречене казне затвора урачунава се време које су окривљени провели у притвору у периоду од 19.04.2011. године до 13.07.2011. године, стим да окривљени не смеју напуштати просторије у којима станују осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом према окривљенима ББ и АА изречена је мера безбедности забране вршења позива,

делатности и дужности, па је окривљенима забрањено вршење дужности полицијског службеника у трајању од 5 година рачунајући од дана правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Од ових окривљених, сходно члану 367. став 7. Кривичног законика, одузет је примљен поклон у укупном износу од 300 евра и обавезани су да сnose трошкове кривичног поступка те да плате суду на име паушала износ од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, као и да накнаде остале трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1006/21 од 23.02.2022. године, првим ставом изреке пресуде усвојена је жалба браниоца окривљеног ББ, и по службеној дужности, а поводом жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 34/18 од 03.08.2021. године у делу одлуке о мери безбедности, тако што је окривљенима ББ и АА за кривично дело примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, изречена мера безбедности забрана вршења дужности полицијског службеника у трајању од по 2 године, рачунајући од дана правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Зрењанину и жалбе бранилаца окривљених ББ и АА у преосталом делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу, у односу на окривљеног ББ и АА, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Коста Јолић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и утврди да је наступила застарелост кривичног гоњења или да побијане пресуде преиначи у односу на окривљеног АА у ослобађајуће или да исте укине и списе предмета врати на поновну одлуку првостепеном или другостепеном суду, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одложи извршење правноснажне пресуде, и

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Нинослав Комлушки, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи те окривљеног ББ ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни касациони суд је доставио по примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП),

размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода у захтевима нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ су неосновани у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док су у преосталом делу захтеви за заштиту законитости недозвољени.

У поднетим захтевима за заштиту законитости указује се да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП уз објашњење да је побијаним пресудама погрешно утврђено да су окривљени извршили кривично дело из члана 367. став 1. Кривичног законика имајући у виду да су новац у износу од 300 евра примили 21.01.2011. године за радњу коју су били дужни да изврше дан пре примања новца (20.01.2011. године), на који начин су по ставу браниоца окривљени извршили кривично дело из члана 367. став 4. Кривичног законика, за који облик кривичног дела је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Ови наводи су од стране бранилаца окривљених већ истицани у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 8 пасус 1 образложења пресуде, као и на страни 13 пасус 2 и страни 14 пасус 1 другостепене пресуде дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Даље у поднетим захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених указује се да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконит доказ браниоци наводе транскрипте односно извештај о садржини комуникације-пресретнутих разговора и СМС порука на којима се по наводима бранилаца не може заснивати одлука суда из разлога што је сам предлог за одређивање мере надзора и снимања телефонских и других разговора незаконит, па је самим тим незаконито и решење истражног судије о одређивању мере, будући да се предлог тужиоца заснива на службеној белешци полиције, односно ради се о оперативним сазнањима, при чему није наведен број ни власник броја телефона који треба надзирати, а осим тога у транскриптима је наведен наводно телефон окривљеног ББ, а који телефон није онај који му је одузет што произилази из разлике у имеи бројевима из потврде о одузимању телефона и налаза вештака. Такође у погледу транскрипата пресретнутих разговора адвокат Коста Јолић у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је наредбом за прислушкивање био обухваћен само ВВ, у односу на кога је поступак издвојен и окончан, те у односу на окривљене АА и ББ није било наредбе за надзор и снимање телефонских разговора, а докази прибављени у другом предмету се, по браниочевим наводима, не могу користити у овој кривично-правној ствари. Такође, повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, по наводима из захтева адвоката Косте Јолића, огледа се и у чињеници да је наредба истражног судије Вишег суда у Зрењанину 4Кри Пов 13/10 којом је одобрена примена мере донета је 14.10.2010. године, а наредба истражног судије Вишег суда у Зрењанину 4Кри Пов 13/10 којом је мера проширена и на други број телефона ВВ дана 10.11.2010.

године, дакле пре него што су по наводима оптужнице окривљени извршили кривично дело (дана 20.11.2011. године), иако је чланом 504е ЗКП предвиђено да се надзор и снимање телефонских разговора може наредити ако постоје основи сумње да је лице извршило кривично дело, те снимање пре извршеног кривичног дела односило би се на припремне радње које нису кажњиве. Бранилац окривљеног ББ, адвокат Нинослав Комлушки је у поднетом захтеву истакао да иако је за примену мере надзора и снимања телефонских и других разговора или комуникације било неопходно постојање основа сумње да је извршено одређено кривично дело, захтев тужилаштва је поднет на основу „уопштених оперативних сазнања полиције“, односно без специфичног навођења и конкретизовања било које чињенице која говори у прилог основа сумње ради одређивања и примене посебних мера. Такође, бранилац у захтеву указује да у време када су мере из овог поступка примењиване није било законског основа за њихову примену на начин како је то учињено, имајући у виду да је институт „случајног налаза“ уведен тек 01.10.2013. године, а да су мере спровођене по наредби од 14.10.2010. године, која је проширена 10.11.2010. године.

О напред изнетим наводима бранилаца окривљених у погледу битне повреде одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, другостепени суд се већ изјашњавао и на страни 7 другостепене одлуке дао довољне и јасне разлоге у погледу ситуације када се могла одредити посебна доказна радња надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација, као и у погледу времена када је донета наредба истражног судије и могућност примене института „случајног налаза“, које и овај суд прихвата и на исте у смислу члана 491. став 2. ЗКП упућује. Осим тога неоснована су указивања браниоца да је сам предлог за одређивање мере надзора и снимања телефонских и других разговора или комуникације незаконит, пошто је заснован на оперативним сазнањима полиције, услед чега је незаконито и решење истражног судије о одређивању мера, пошто су и по налажњу овог суда, а супротно наводима у захтеву, оперативна сазнања полиције да се припрема извршење кривичног дела у тој фази поступка довољан основ уз приложену документацију о сазнањима Инспектората граничне полиције жупаније Тимиш за стављање предлога ради одређивања мера.

У преосталом делу поднетог захтева адвоката Косте Јолића указује се да у пресретнутим разговорима и СМС порукама не постоји ни један разговор окривљеног АА са неким од саокривљених, саслушаних сведока или трећим лицима, нити постоји СМС порука упућена окривљеном АА или да је он упутио неком лицу, већ се из пресретнутих разговора и СМС порука утврђује се да су ВВ и ББ разменили неколико СМС порука у којима се спомиње окривљени АА, те посредно, тумачењем порука суд изводи закључак да је окривљени АА извршио кривично дело које му је стављено на терет, на који начин бранилац оспорава чињенично стање утврђено првостепеном и потврђено другостепеном пресудом (члан 440. ЗКП).

Бранилац окривљеног ББ, адвокат Нинослав Комлушки у преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости указује да првостепени суд приликом доношења осуђујуће пресуде није дао разлоге о одлучним чињеницама те није образложио одлуку о одбијању да се из списка предмета изузму снимци пресретнутих разговора и транскрипти на који начин указује на повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Даље, у поднетом захтеву бранилац указује да разговори који су вођени са телефона окривљеног ББ 20.01.2011. године, где је саговорник користио број телефона ВВ, немају никакве везе са радњама које се окривљеном ББ стављају на

терет, нити се из садржине тих разговора може извући закључак да је окривљени ББ лице коме је дат новац, те оспорава садржину снимљених разговора, а уз то указује на чињеницу да окривљени ББ није могао обављати службену радњу нити су му могле бити познате околности о постављењу и кретању патрола Граничне полиције с обзиром да је био на боловању у периоду од 17.01. до 31.01.2011. године, те не постоје докази који указују на то да је окривљени знао за наводно припремање кривичног дела. Оваквим наводима бранилац даје сопствену оцену изведених доказа и на основу сопствене оцене доказа изводи закључак о непостојању кривичног дела које се окривљеном ставља на терет, те оспорава утврђено чињенично стање и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених у овим деловима оценио као недозвољене.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић